ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... *Δραχμὰς 7.50*
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ..... *Φρ. Χρ. 8*

ΕΤΟΣ Γ' — ΑΡΙΘΜΟΣ 66

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν:
"ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ,, ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1907

Ἡ «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ» διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὸν ἔλεγχον δωδεκαμελοῦς συμβουλίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπτης τῆς ὕλης καὶ ὑπεύθυνος
ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ
Δικηγόρος ἐν Ἀθήναις

ΤΑ ΕΝ ΛΑΡΙΣΣΗ

ΑΙ ΥΠΟΝΟΙΑΙ
ΚΑΤΑ ΔΥΟ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ

ΤΟ ΠΟΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΚΡΙΣΕΩΣ

ΤΙ ΑΚΙΒΩΣ ΣΥΝΕΒΗ

Ἀπὸ δύο περίπου μηνῶν ἀόριστοι θρύλλοι, ἐκ Λαρίσσης προερχόμενοι, ἔθετον ἐν ἐκτάκτῳ ἀμφιβόλῳ θέσει τὴν ὑπόληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐν Καρδίτσῃ καὶ δύο ἀνωτέρων δικαστικῶν, τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν ἐν Λαρίσσῃ Ἐφετῶν κ. Μιχ. Πρωτοπαπᾶ καὶ τοῦ παρὰ τῷ αὐτῷ Ἐφετείῳ Ἐφέτου κ. Ἰω. Βουλπιώτου. Οἱ θρύλλοι οὗτοι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀόριστοι πάντοτε, εἶχον μεταδοθῇ καὶ εἰς ἡμᾶς, δι' ἐπιστολῶν ὡς εὐνόητον, κατὰ τὸ γνωστὸν ἀπεχθὲς σύστημα, ἀνωνύμων. Ἕνεκα τούτου δὲν ἦτο ἐπιτετραμμένον εἰς ἡμᾶς νὰ ἠσχολούμεθα δημοσιώτερον ἐπ' αὐτῶν ἐφ' ὅσον οὔτε οἱ ὑπεύθυνοι τῶν θρύλλων ἀνεφαίνοντο, οὔτε καὶ γεγονότα θετικώτερα ὑπεδεικνύοντο.

Μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον ὅμως αἱ διαδόσεις ἤρξαντο εὐρύτερον ἐκτεινόμεναι, σποραδικῶς δὲ ἐρρίπτοντο ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ, τῆς Θεσσαλίας ἰδίως, ὑπαινιγμοὶ διάφοροι, οἵτινες τέλος ἀπεκρυσταλλώθησαν εἰς ἀνταπόκρισιν ἐκ Λαρίσσης πρὸς τὴν ἐν Βόλῳ ἐκδιδομένην ἐφημερίδα «Θεσσαλία» ἐν τῷ φύλλῳ αὐτῆς τῆς 12 Αὐγούστου. Καὶ τῆς ἀνταποκρίσεως ταύτης ἐλάβομεν γνῶσιν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, οὐχ' ἧττον καὶ πάλιν, διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, ἠσθάνθημεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ ἀσχοληθῶμεν.

Σήμερον μεταφέρομεν τὴν ἀνταπόκρισιν ταύτην, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς:

Πρὸ μηνῶν ἐπρόκειτο νὰ δικασθῇ ἐνταῦθα ἐπὶ διγαμίᾳ ὁ κ. Περιβολαρόπουλος· εἰσήχθη εἰς δίκην, ἀλλὰ ἐλλείψει μαρτύρων ἀνεβλήθη ἡ ὑπόθεσίς του.

Ὀλίγον πρὸ τῆς δευτέρας ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐπεσκέφθη τὸν ἐν ταῖς ἐνταῦθα φυλακαῖς κρατούμενον ὡς ὑπόδικον κ. Περιβολαρόπουλον δικηγόρος τις ἐκ Καρδίτσης καὶ τοῦ ἐπρότεινεν, ἐὰν θέλῃ νὰ ἀπαλλαγῇ, νὰ τοῦ δώσῃ πέντε (5) χιλιάδας δραχμάς, δι' ὧν οὗτος ἤθελε —κατὰ τὴν φράσιν του— ἐξαγοράσῃ τὸν Ἐφέτην καὶ τότε πρόεδρον τοῦ δικαστηρίου τῶν Συνέδρων κ. Βουλπιώτην!!

Ὁ Περιβολαρόπουλος τοῦ ἀπήντησεν, ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἔχει εἰς χρῆμα πέντε χιλιάδας δραχμὰς τοῦ δίδει γραμμάτιον, ὅπερ τὸ ἐξαργυροῖ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀθωωθῇ. Οὕτως ἐγένετο· ὁ δικηγόρος αὐτός, οὗτινος τὸ ὄνομα δὲν ἠδυνήθην νὰ πληροφορηθῶ, τηρουμένης ὁλοκλήρου τῆς ὑποθέσεως μυστικῆς, ἔλαβε τὸ ρηθὲν γραμμάτιον καὶ ἀπῆλθεν.

Εἰσήχθη ὁ Περιβολαρόπουλος εἰς δευτέραν δίκην κατὰ τὸν Ἰούνιον, ἀλλὰ ἀντὶ τῆς ἀπαλλαγῆς, ἣν ἀνέμενε παρὰ τοῦ κ. Βουλπιώτου παρατηρεῖ, ὅτι οὗτος τοῦ ἀναβάλλει τὴν δίκην, ἐπικαλούμενος κρείσσονας ἀποδείξεις· ἠννόησεν ὁ ἄνθρωπος, ὅτι ἐδῶ συμβαίνει κάτι τι· μέχρις αὐτοῦ τοῦ σημείου ἐσταμάτησαν τὰ πράγματα.

Παρῆλθον ἔκτοτε σχεδὸν δύο μῆνες, καθ' οὓς ὁ Περιβολαρόπουλος ἠγνόει τί δέον νὰ πράξῃ· προχθὲς λοιπὸν ὁ κ. Βουλπιώτης, ἀγνοῶν μέχρι τότε τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἔλαβεν, ὡς ἐπληροφορήθην, ἐπιστολὴν τινὰ ἀνώνυμον, δι' ἧς τῷ καθίστατο γνωστὴ ἡ ὑπόθεσις ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους. Ἀλλοφρονῶν προσεκάλεσεν εἰς σύσκεψιν τοὺς κ.κ. Ἐφέτας καὶ τηλεγραφικῶς παρήγγειλε τῷ δικηγόρῳ ἐκείνῳ νὰ κατέλθῃ ἐνταῦθα χάριν ὑποθέσεως τὰ μάλιστα ἐνδιαφερούσης αὐτόν.

Οὕτω λοιπὸν ὁ κ. αὐτὸς δικηγόρος θέλει καταγγελθῇ ὑπὸ μὲν τοῦ κ. Βουλπιώτου ἐπὶ συκοφαντίᾳ κλπ. ὑπὸ δὲ τοῦ Περιβολαροπούλου ἐπὶ ἀπάτῃ.

Ὁ δράστης δὲν κατῆλθεν ἐνταῦθα μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἐπανειλημμένως προσκληθείς.

Φυσικώτατον ὅτι ἡ νέα αὕτη τροπή, ἣν ἐλάμβανε διὰ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης τὸ ζήτημα, ἐπέβαλλε τὴν ὑποχρέωσιν εἰς τοὺς τεταγμένους νὰ ἐπιληφθῶσιν αὐτοῦ, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον καὶ μήνυσις, ὡς ἐπληροφορήθημεν ὑπεβλήθη, ἥτις ὅμως μήνυσις δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ πληροφορηθῶμεν ἂν ἀπηυθύνετο καθ' ὡρισμένων προσώπων καὶ ποίων.

Συνεπείᾳ τούτου ἀνετέθη ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸν Ἀρεοπαγίτην κ. Σπυρ. Τσαγρῆν ὅστις ἐπὶ τούτῳ μεταβὰς εἰς Λάρισσαν, προέβη εἰς ἐνέργειαν ἀνακρίσεων, ὧν τὸ πόρισμα ὑπέβαλεν εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργεῖον, ἀφοῦ προηγουμένως ἐξήτασε καὶ ἐν Ἀθήναις μάρτυρας καὶ ἰδίᾳ τὸν λοχαγὸν κ. Διαλέτην, συγγενικῶς, ὡς ἐμάθομεν, συνδεόμενον μετὰ τοῦ κ. Μ. Πρωτοπαπᾶ.

Κατὰ τὰς πληροφορίας ἡμῶν, ἃς ἀρυόμεθα ἐκ Λαρίσσης, ἡ ὅλη ὑπόθεσις παρήχθη ὡς ἑξῆς: Κατὰ Μάϊον ἢ Ἰούνιον 1907 ἐπρόκειτο νὰ δικασθῇ ἐν τῷ Κακουργοδικείῳ Λαρίσσης εἰς Περιβολαρόπουλος, κατηγορούμενος ἐπὶ διγαμίᾳ, ἐπέκειτο δὲ ἡ δικάσιμος ὁπότε, λέγεται, ὁ Περιβολαρόπουλος οὗτος ἔσχε προτάσεις παρὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Εἰσαγγελέως κ. Μ. Πρωτοπαπᾶ καὶ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ κ. Ρέλλου, καθ' ἃς προτάσεις ἀνελάμβανον οὗτοι, ἐπὶ καταβολῇ δραχμῶν πέντε χιλιάδων, νὰ ἐπιτύχωσι τὴν ἀθώωσίν του. Κατὰ τὰς αὐτὰς πληροφορίας ἡμῶν, ὁ κατηγορούμενος οὗτος δὲν ἐδείχθη μὴ διατεθειμένος νὰ ἀποδεχθῇ τὰς προτάσεις ταύτας, παρὰ τὰς ἀντιθέτους συστάσεις τῶν οἰκείων του, μετὰ διαπραγματεύσεις δὲ διαφόρους, ὡς λέγεται πάντοτε, κατέβαλε δραχμὰς μετρητὰς δύο χιλιάδας, διὰ δὲ τὸ ὑπόλοιπον ὑπεσχέθη νὰ ἀποδεχθῇ συναλλαγματικήν, ἣν δὲν παρέδωκεν ἀμέσως. Τόσον δὲ αἱ διαπραγματεύσεις ἦσαν τελειωτικαί, ὥστε ὁ κατηγορούμενος Περιβολαρόπουλος, ἔχων πάντοτε τὴν ὑστεροβουλίαν νὰ κατέχῃ καὶ ἔγγραφον τῶν συμφωνιῶν ἀπόδειξιν, ἀπέστειλε καὶ ἐπιστολὴν πρὸς τὸν υἱόν τοῦ κ. Μ. Πρωτοπαπᾶ ζητῶν πληροφορίας περὶ τοῦ προσώπου εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ ὁποίου θὰ ἐξεδίδετο ἡ συναλλαγματικὴ ἢ τὸ γαμμάτιον. Φυσικώτατον ὅμως ὅτι ἀπάντησις εἰς τὴν ἁπλοϊκὴν ταύτην ἐπιστολὴν δὲν ἐδόθη. Ὁπωσδήποτε παρήρχοντο αἱ ἡμέραι καὶ ἐπῆλθεν ἡ δικάσιμος, καθ' ἣν οἱ ὑπολογισμοὶ διεψεύσθησαν, καθότι ἡ δίκη ἀνεβλήθη. Τότε, φαίνεται, ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἤρξατο ἀνησυχῶν οὐ μόνον διὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὑποθέσεώς του, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν δύο χιλιάδων, ὅπερ, ὡς διετείνετο εἶχε καταβάλει. Τὶ μετὰ τοῦτο ἐπηκολούθησε δὲν κατέστη εἰς ἡμᾶς δυνατὸν νὰ πληροφορηθῶμεν, τοῦτο δὲ μόνον γνωρίζομεν, ὅτι ὁ κατηγορούμενος Περιβολαρόπουλος δὲν ἀρνεῖται ὅτι τῷ ἐπεστράφη τὸ ποσὸν τῶν δύο χιλιάδων δραχμῶν καὶ ὅτι δὲν εἶχε παραδώσει τὴν ἄνω ἐκ δραχμῶν τριῶν χιλιάδων συναλλαγματικήν.

Ἐκ τούτων πάντων καταφαίνεται, ὅτι οἱ ἄνω δύο ἀνώτεροι δικαστικοὶ οὔτε ἀμέσως οὔτε καὶ ἐμμέσως ὑπέχουσιν εὐθύνην τινά.

Παρ' ὅλα ὅμως ταῦτα ὁ φάκελλος τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀρεοπαγίτου κ. Σπυρ. Τσαγρῆ ἐνεργηθεισῶν ἀνακρίσεων, κατατεθεὶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, εἶνε βέβαιον, ὅτι διηυθύνθη εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ κληθῶσιν εἰς ἀπολογίαν οἱ ἐν λόγῳ δύο ἀνώτεροι δικαστικοί.

Ὁ λόγος τῆς τοιαύτης τῆς ὑποθέσεως τροπῆς, κατὰ τὰς πληροφορίας ἡμῶν, δὲν εἶνε ὅτι ἀνευρέθησαν ἐκ τῶν ἀνακρίσεων ἴχνη βαρύνοντα τοὺς δύο τούτους δικαστικούς, ἀλλὰ τὸ γεγονός, τὸ ὑπὸ ἑνὸς ἢ καὶ πλειοτέρων, ὡς λέγεται, μαρτύρων κατατεθέν, ὅτι πρόσωπα στενῶς μετ' αὐτῶν συνδεόμενα ἐπέστησαν εἰς αὐτοὺς διὰ περιστροφῶν τὴν προσοχὴν των ἐπὶ τῶν τελουμένων καὶ συνέστησαν εἰς αὐτοὺς ἰδιαιτέρως νὰ διακόψουν πᾶσαν σχέσιν μετὰ παντὸς καὶ ἀπώτατα ἔστω συνδεομένου μετὰ τοῦ Περιβολαροπούλου καὶ τῶν περὶ αὐτόν. Κατετέθη δέ, ὡς λέγεται, ὅτι καὶ μετὰ τὰς τοιαύτας συστάσεις, οἱ δύο οὗτοι δικαστικοὶ δὲν ἐπέδειξαν τὰς ἐπιφυλάξεις ἐκείνας αἵτινες ἐπεβάλλοντο. Εὐχόμεθα οὕτω καὶ μόνον νὰ ἔχῃ ἡ ὑπόθεσις αὕτη, δὲν διστάζομεν δὲ νὰ εἴπωμεν, ὅτι οὕτω καὶ μόνον δύναται νὰ ἔχῃ.

Ἐκεῖνο ὅμως ὅπερ μετὰ λύπης παρατηροῦμεν εἶνε ὅτι καὶ ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ τηρεῖται ὁ συνήθης ἀνακριτικὸς μυστικισμός, πρᾶγμα ὅπερ καιριώτατα ζημιοῖ αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπόστασιν τῆς δικαιοσύνης, διότι ἢ δὲν ὑπάρχει τι ὅπερ θέγει τὴν ὑπόληψιν δικαστοῦ, ὁπότε ἐπισημότατα δέον ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων νὰ πιστωθῇ, ἢ ὑπάρχει, ὁπότε πάλιν ἡ κοινὴ γνώμη δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον νὰ ἀφίεται ἀλευθέρα ὅπως φαντασθῇ ὅσα ἐν περιπτώσεσι τοιαύταις πλάττονται.

ΑΡΘΡΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 13 Ὀκτωβρίου.

Αἰσθανόμεθα ὅλην τὴν ὄρεξιν καὶ ὅλον τὸ ψυχικὸν σθένος νὰ καταστῶμεν οἱ συνήγοροι τοῦ ἀνθρώπου τῆς ἡμέρας, περιφήμου Μανιάκη ὅστις, κερδοσκοπῶν ἐπὶ τῆς καταστάσεως, μὲ θάρρος ἀνώτερον τοῦ συνήθους, παρέπεισεν ὡς λέγεται τοὺς ἀνερχομένους καὶ κατερχομένους τὰς κλίμακας τῶν διαφόρων Ὑπουργείων, ὅτι ἀποτελεῖ τὸ δεσμεῖν καὶ τὸ λύειν ἐν τοῖς Πρωθυπουργικοῖς διαδρόμοις. Συγκαταλεγόμενοι μεταξὺ τῶν ὀπαδῶν τῆς Γαλλικῆς παροιμίας, καθ' ἣν ὁ ὑποστηρίζων ὅτι δὲν εἶνε ἔνοχος διότι καὶ ἄλλοι ὑπέπεσαν εἰς τὸ αὐτὸ παράπτωμα, κατ' οὐδὲν διαφέρει ἐκείνου ὅστις νίπτεται μὲ βόρβορον, δὲν θὰ ἠθέλομεν φυσικὰ νὰ ἐστηρίζομεν τὴν ὑπὲρ τοῦ Μανιάκη ἀγόρευσιν ἡμῶν ἐπὶ τοῦ ἐπιχειρήματος ὅτι Μανιάκαι ἄπειροι τὸν ἀριθμὸν διατρέχουσι τὴν Ἑλλάδα ἅπασαν ἀπὸ ἐτῶν ἤδη καὶ ἀπὸ ἀμνημονεύτων διασταυροῦνται ἐν ἅπασι τοῖς δημοσίοις γραφείοις καὶ ταῖς αἰθούσαις καὶ τοῖς προθαλάμοις τῶν κυβερνώντων τὸν τόπον καὶ πολιτευτῶν ἐν γένει.

Τὴν ἀγόρευσιν ἡμῶν ὑπὲρ τοῦ Μανιάκη θὰ ἐστηρίζομεν ἐπὶ τοῦ ἐπιχειρήματος ὅτι ὁ Μανιάκης τῆς σήμερον, ὃν ἡ καταδιωκτικὴ ἀρχὴ μετέβαλεν ἀπὸ ἑβδομάδος εἰς ὑπόδικον ἐπὶ ἀπάτῃ, οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ νόθος τύπος τοῦ νεοέλληνος ἐκείνου ἀληθινοῦ Μανιάκη μὲ τὸν ὁποῖον ἀνὰ πᾶ-

σαν στιγμὴν ὅλοι διαγκωνιζόμεθα. Ὁ ἀληθὴς ἐκεῖνος νεοέλλην Μανιάκης παριστᾷ ὅτι ἔχει τὴν δύναμιν νὰ διεκπεραιώσῃ ἐπὶ ἀμοιβῇ πᾶσαν παρανομίαν καὶ ὄντως ἔχει τὴν τοιαύτην δύναμιν καὶ πράγματι χάρις εἰς αὐτὴν καὶ μόνην ἐπιτυγχάνει πᾶσαν παρανομίαν. Ἔνοχος δὲ ἀπάτης δὲν εἶνε κατὰ τὴν ἀντίληψιν πάντων ἡμῶν, οἵτινες τόσον φιλοσοφικῶς ἔκπαλαι τὸν ἀνεχόμεθα, διότι ὁ ἄνθρωπος δὲν παρέστησε ψευδῆ πράγματα ὡς ἀληθῆ ἀφοῦ μετὰ θάρρους ζηλευτοῦ κατὰ τὴν κοινὴν ἡμῶν ἀντίληψιν ἔλαβε χρήματα ὅπως μεσολαβήσῃ εἰς παρανομίαν καὶ ἔφερεν εἰς πέρας τὴν παρανομίαν ταύτην!

Ὁ νόθος ὅμως Μανιάκης, ὁ ὑπόδικος τῆς σήμερον εἶνε κατ' ἐκείνους, ὧν αἱ τρίχες ἠνωρθώθησαν ἐπὶ τῷ ἀκούσματι, ἔνοχος ἀπάτης. Διατί; Διότι ἐνῷ δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὰς παρανομίας, ἐν γνώσει παρέπειθεν ὅτι ἦτο εἰς τοιαύτην θέσιν. Τοιοῦτο τὸ σόφισμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ἐστηρίζομεν μίαν ἡμῶν ὑπὲρ τοῦ νόθου Μανιάκη ἀγόρευσιν. Τί ἄλλο θὰ ἀπέμενεν ὅπως ἐπετυγχάνομεν καὶ τὴν πανηγυρικὴν τούτου ἀθῴωσιν; Θὰ ἐναπέμενε νὰ ὑπεδεικνύομεν τοὺς ἀληθεῖς Μανιάκας, ἐκείνους οὓς ἀπὸ τῶν αὐτῶν στηλῶν ἐδακτυλοδεικτήσαμεν ἀποκαλέσαντες, κατ' ἀπομίμησιν τῆς γνωστῆς Βυζαντινῆς κοινωνικῆς αὐτόχρημα τάξεως, potentiores ἐν τῇ δικαιοσύνῃ. Τοὺς γνωρίζετε δὲ ὅλοι καὶ τοὺς γνωρίζομεν τοὺς γνησίους αὐτοὺς τύπους μὲ τὸ πολλαπλοῦν των περίβλημα καὶ μὲ τὴν μορφήν των τὴν πολυσύνθετον καὶ ποικίλλουσαν καὶ μὲ τὸν τίτλον των τὸν ἑκάστοτε διάφορον, τοὺς τώρα ὀνομαζομένους ἰδιαιτέρους τῶν ὑπουργῶν μας ἢ συγγενεῖς τῶν δικαστῶν μας ἢ προστατευομένους τῶν ἰσχυρῶν μας, τοὺς ἀποτελεσματικῶς ἀναλαμβάνοντας νὰ φέρουν εἰς πέρας πᾶσαν ὑπόθεσιν καὶ ἀποτελεσματικώτερον χρηματιζομένους, τοὺς χρίοντας συνδίκους ἐν πτωχεύσεσι καὶ διορίζοντας διαχειριστὰς προσωρινοὺς ἐκκειμένων κληρονομιῶν ἢ συναλλαττομένους μετὰ πραγματογνωμόνων καὶ παντοῦ εἰσδύοντας καὶ πάντοτε ἐξερχομένους καὶ τῆς περιστερᾶς ἀκόμη ἀγνοτέρους. Ὑπάρχει Πρόεδρος δικαστηρίου ἢ δικαστὴς μὴ ἀντικρυσθεὶς πρὸς αὐτοὺς καὶ μὴ δοκιμάσας τὴν δύναμίν των; Ὑπῆρξεν ὅμως μέχρι τοῦδε καὶ Εἰσαγγελεὺς οὗτινος οἱ βραχίονες ἦσαν τόσον δυνατοὶ ὥστε νὰ συνελάμβανε τούτους ἀπὸ τὰ χαλύβδινα ὦτά των; Τοιοῦτος περίπου θὰ ἦτο ὁ ἐπίλογος τῆς ἀγορεύσεως ἡμῶν ὑπὲρ τοῦ νόθου Μανιάκη τῆς σήμερον, ὅστις ἀσφαλῶς θὰ καταδικασθῇ, παρ' ὅλην τὴν συνηγορίαν ἡμῶν, διότι εἶνε τύπος νόθος, ἐνῷ ἐκεῖνοι οὓς ὅλοι γνωρίζομεν θὰ ἐξακολουθοῦν περιερχόμενοι τὰ δικαστικὰ καὶ δημόσια ἐν γένει γραφεῖα ἀνενόχλητοι καὶ ὑπερήφανοι, διότι οὗτοι ἐκπροσωποῦν τὸν γνήσιον τοῦ Μανιάκη τύπον.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐξακολουθοῦσιν αἱ κατ' ἰδίαν μεμψιμοιρίαι τῶν Ἀθηναίων δικηγόρων περὶ τοῦ νέου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου καταστήματος τοῦ Πρωτοδικείου, ποῦ καί που δέ, χάριν ποικιλίας ἴσως, μεταδίδονται καὶ αἱ διαδόσεις ὅτι ἐπίκειται ἐντονωτέρα πανδικηγορικὴ διαμαρτυρία μέλλουσα, οὐχὶ ἀπίθανον, νὰ συνοδευθῇ καὶ μὲ ἀποχήν. Εὐνόητον ὅτι πάντα ταῦτα εἶνε ἀποτέλεσμα τῶν πρώτων συνεπειῶν τοῦ ἄσθματος ὅπερ ἤρξαντο οἱ δικηγόροι δοκιμάζοντες ἐκ τῆς κατ' ἀνάγκην γυμναστικῆς εἰς ἣν ὑποβάλλονται διὰ τῆς ἀναρριχήσεως ἑκατὸν περίπου βαθμίδων καὶ ὅτι μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἡ συνήθεια θὰ διασκεδάσῃ καὶ τὰς μεμψιμοιρίας ταύτας μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θὰ ἐκπνεύσῃ ἡ προθεσμία τῆς μισθώσεως, ὁπότε νέος Ὑπουργὸς ἐπιφυλάσσεται τίς οἶδε ποῦ εἰς ποῖα ὕψη ἢ καὶ εἰς ποῖα βάθη νὰ ἐγκαταστήσῃ καὶ πάλιν τὴν θέμιδα τοῦ πρώτου βαθμοῦ.

Πρόσθετος μίσθωσις

Ὅπως δήποτε ὅμως καὶ τὸ Δημόσιον ἤρξατο δεικνῦον μέριμνάν τινα περὶ τῶν βοηθητικῶν δικαστικῶν προσώπων ἅτινα καλοῦνται δικηγόροι, εἴτε δὲ ἕνεκα τοῦ ἐνδιαφέροντος τούτου εἴτε καὶ χάριν τοῦ ἐνιαίου τῆς μισθώσεως, εἴτε καὶ ἐκ λόγων ἄλλων οἵτινες πιθανὸν νὰ λέγωνται δὲν κοινολογοῦνται ὅμως, λέγεται ὅτι συνέλαβε τὴν ἀπόφασιν νὰ μισθώσῃ προσθέτως τὸ γωνιαῖον κατάστημα τοῦ αὐτοῦ κτιρίου ὅπως ἐγκαταστήσῃ ἐν αὐτῷ τὰ ἤδη ἐν τῷ τετάρτῳ πατώματι ἐγκατεστημένα γραφεῖα τῶν πτωχεύσεων καὶ τοῦ ἀρχείου τῶν ἀποφάσεων. Ποῖον ποσὸν θὰ διαθέσῃ κατ' ἔτος διὰ τὴν πρόσθετον ταύτην μίσθωσιν τὸ Δημόσιον δὲν ἐνδιαφέρει οὔτε ἡμᾶς οὔτε τοὺς δικηγόρους ὡς τοιούτους, οὓς ἴσως νὰ ἐνδιαφέρῃ ὡς φορολογουμένους, ὅπερ δευτερεῦον. Ἐκεῖνο ὅμως ὅπερ ἤδη πρωτεύει εἶνε ὅτι μέριμνά τις σκοποῦσα τὴν τοιαύτην διαρρύθμισιν ἀποβαίνει ἐπιτακτική, εὐχὴ δὲ ὅλων εἶνε νὰ ἐπέλθῃ ἡ διαρρύθμισις αὕτη ἔστω καὶ διὰ τῆς ἄνω προσθέτου μισθώσεως.

Ἡ αἴθουσα τῶν δικηγόρων

Διὰ νὰ μὴ ὑποτεθῇ δὲ ὅτι ἀπὸ συστήματος ἀνελάβομεν κατ' ἀποκοπὴν νὰ δυσφημήσωμεν τὸ κτίριον, δὲν δυνάμεθα ἢ νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τὸ μόνον καλὸν τούτου εἶνε ἡ διὰ τοὺς δικηγόρους προορισθεῖσα ἀρκετὰ εὐπρεπὴς καὶ εὐρύχωρος αἴθουσα ἣν θὰ χρησιμοποιῶσι πρὸς ἀντίκρουσιν καὶ σύνταξιν τῶν προχείρων δικογράφων ἐν γένει.

Μόνη ὅμως ἡ αἴθουσα, ὅσον εὐπρεπὴς καὶ εὐρύχωρος καὶ ἂν ἦτο δὲν ἤρκει, διότι ἀπῃτεῖτο ἐπίπλωσίς τις, σχετικῶς ἀξιοπρεπὴς καὶ τράπεζαι ἵνα χρησιμοποιῶνται ὡς γραφεῖα καὶ καθίσματά τινα. Ἐντεῦθεν δὲ τὸ μέγα πρόβλημα τοῦ πῶς θὰ ἐξοικονομοῦντο ὅλα ταῦτα, δεδομένου ὄντος ὅτι τὸ Δημόσιον, τὸ ἐκπέμπον τὰς θερμάς του ἀκτῖνας ἐπὶ τελώνας καὶ προμηθευτὰς εἰδῶν καὶ ἐργολάβους, πολὺ ὀλίγον ἐσκέφθη ὅτι ὑπάρχουν καὶ δικηγόροι ἔχοντες ἀνάγκην τῆς προστασίας του. Εὐτυχῶς καὶ τὸ πρόβλημα τοῦτο εὑρίσκεται ἐν τῇ λύσει του διότι ὁμὰς δικηγόρων, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. Εἰσαγγελέως τῶν Πρωτοδικῶν ἀνέλαβε διὰ δικηγορικῶν ἐράνων νὰ πορισθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, ὡς πρῶτον δὲ τούτου πυρῆνα πληροφορούμεθα ὅτι ὁ ἐν Ἀθήναις ἀναπνέων εἰσέτι, ὡς λέγεται, δικηγορικὸς σύλλογος, διέθεσεν ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα, ἀνερχόμενα εἰς χιλίας περίπου δραχμάς.

Ἡ «Δικαιοσύνη» ἐδήλωσεν ὅτι διαθέτει πρὸς τοῦτο δραχμὰς 25 σὺν τῇ ἐκκλήσει ἣν ἀπευθύνει πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ Πειραιεῖς δικηγόρους.

Τόμοι τῆς «Δικαιοσύνης» πωλοῦνται εἰς τὰ γραφεῖα αὐτῆς, τοῦ μὲν πρώτου ἔτους πρὸς δραχμὰς 5 τοῦ δὲ δευτέρου πρὸς δραχμὰς 7.50 ἕκαστος.

«Ἡ συνδρομὴ τῆς Δικαιοσύνης» διὰ τὸ τρέχον δικαστικὸν ἔτος, ὅπερ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ πρώτου Σαββάτου τοῦ Ὀκτωβρίου, καὶ λήγει τὸ τελευταῖον Σάββατον τοῦ Ἰουνίου, ὡρίσθη εἰς δραχμὰς 7.50, δύναται δὲ νὰ καταβληθῇ καὶ εἰς δύο δόσεις ἐκ δρ. 4.

Η „ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ" ΥΠΟ ΕΛΕΓΧΟΝ

Ὁ κ. Εὐστρ. Κουλουμβάκης, ἀναπτύσσων τρόπον τινὰ τὰς περὶ τῆς μέχρι τοῦδε πορείας τῆς «Δικαιοσύνης» σκέψεις του ἃς παρέθεσεν ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἣν ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον, ἁπαντῶν δὲ συγχρόνως καὶ εἰς τὰς παρατηρήσεις ἡμῶν, ἃς ἐν τῷ αὐτῷ φύλλῳ ἐδημοσιεύσαμεν, εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀποστείλῃ πρὸς ἡμᾶς καὶ δευτέραν ἐπιστολήν, τὴν κατωτέρω δημοσιευομένην, προκαλῶν καὶ πάλιν ἡμᾶς νὰ ἐπιδείξωμεν τὰς ἐπιτυχίας ἐκείνας ἃς ἐσημείωσεν ἡ ἐφημερὶς ἡμῶν κατὰ τὸ διετὲς ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεώς της χρονικὸν διάστημα, ἢ τοὐλάχιστον τὰς κραυγὰς τῆς διαμαρτυρίας ἃς ἑκάστοτε ἔρρηξεν ἐν δεδομέναις περιστάσεσι. Ἀτυχῶς καὶ διὰ τὴν πολυπληθῆ τάξιν τῶν πολιτῶν, τὴν τῶν «ἀψικόρων,» εἰς ἣν καὶ ὁ κ. Ε. Κουλουμβάκης φαίνεται καταλεγόμενος, καὶ δι' ἡμᾶς, ἡ τοιούτου εἴδους εἰδικὴ λογοδοσία εἶνέ τι μὴ νοητόν, ἕνεκα τούτου δὲ περιοριζόμεθα καὶ σήμερον νὰ ἐπαναλάβωμεν ὅτι ὁ μόνος προορισμὸς μιᾶς ἐφημερίδος ὡς ἡ «Δικαιοσύνη» ἦτο καὶ εἶνε καὶ θὰ εἶνε νὰ τονώσῃ τὸ θάρρος τῶν κατ' ἰδίαν ἀδικουμένων οὕτως ὥστε μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον νὰ παραχθῇ ἀνδρικώτερόν τι δημόσιον φρόνημα, ὅπερ πάντως θὰ ἐπιβληθῇ. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς μορφώσεως τοῦ τοιούτου φρονήματος δύναταί τις νὰ ὁμιλήσῃ περὶ ἐπιτυχίας. Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ἂν διαμαρτυρία τις κατέληξε νὰ ὁδηγήσῃ τοὺς κραυγάσαντας μέχρι τοῦ ἀνακριτικοῦ γραφείου, ἂν ἀπῃτήθη βούλευμα δικαστικοῦ συμβουλίου ὅπως ἀναγορεύσῃ τούτους μὴ ἐνόχους τοῦ ἀδικήματος τῆς ἐξυβρίσεως ἢ ἄλλου τινὸς ἀδικήματος, ἂν ἡ διαμαρτυρία των αὕτη ἔσχεν ἢ ὄχι θετικώτερόν τινα ἀντίκτυπον, ὅλα ταῦτα εἶνε, ἐπαναλαμβάνομεν, μεμονωμένα ἐπεισόδια καὶ λεπτομέρειαι, αἵτινες ἀποτελοῦν βεβαίως λίθους δι' ὧν ἀπαρτίζεται τὸ ὅλον οἰκοδόμημα, ὅπερ ἀποκαλεῖται «ἐπιτυχία», δὲν εἶνε ὅμως ἐπιτυχίαι, ὑφ' ἣν ἔννοιαν ὁ γράφων τὴν σημερινὴν ἐπιστολὴν καὶ οἱ ὁμοίως κρίνοντες τὰ πράγματα ἀναζητοῦσι.

Ἡ ἐπιστολὴ ἔχει ὡς ἑξῆς:

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Δὲν εἶνε μόνη ἡ τιμή, ἡ ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τῆς πρώτης ἐπιστολῆς μου, ἥτις

ΑΛΦΡΕΔΟΥ Ι. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑ
Δικηγόρου ἐν Ἀθήναις

ΠΕΡΙ ΜΟΡΓΑΝΑΤΙΚΟΥ ΓΑΜΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 64 φύλλου)

Ἡ συζυγία ἐλευθέρου μετ' ἀπελευθέρας ἢ τἀνάπαλιν δὲν παρῆγε μὲν τὰς ἐννόμους συνεπείας τοῦ νομίμου γάμου, μὴ κεκτημένη οὐδὲ τὸ κῦρος τοιούτου, ἀπῄλαυεν ὅμως ἀναγνωρίσεως ὡς ἐννόμου συνδέσμου συμβιώσεως. Νομικῶς ἦτο γάμος ὑποδεεστέρας κατηγορίας.

Τοιαῦται ἑνώσεις ἠδύναντο νὰ λάβωσι χώραν 1ον) μεταξὺ *ἐλευθέρου* καὶ ἀλλοτρίας ἀπελευθέρας. Τοιοῦτος γάμος συνεπῆγε κατὰ τοῦ πρώτου τὴν ἀπώλειαν τῆς ἐλευθερίας, καθ' ἃ ἀποφαίνεται τὸ οἰκεῖον νομικὸν ἀπόφθεγμα τῶν ἀρχαίων Γερμανῶν.

«*Ἐπάτησες τ' ὀρνίθιόν μου*
Ἔγινες ἀλεκτρυών μου.»

Trittst du mein Huhn, so wirst du mein Hahn!

Μόνον διὰ ρητῆς παραιτήσεως τοῦ κυρίου τῆς ἀπελευθέρας ἠδύνατο μὲν ὁ συζευγνύμενος *ταύτην* νὰ διατηρήσῃ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ, τὰ τέκνα ὅμως ἐκ τοῦ γάμου τούτων ἠκολούθουν τὴν τύχην τοῦ κοινωνικῶς ὑποδεεστέρου ἡμίσεος. Ἑνώσεις μεταξὺ ἀπελευθέρων οὐδαμῶς ἀνεγνωρίζοντο ὡς ἔχουσαι ἔννομον κῦρος· ἐναπέκειτο εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ κυρίου νὰ διαλύσῃ τὴν ἕνωσιν.

Ἕτερον εἶδος τοῦ ἀνίσου γάμου (Missheirath) ἦτο ἡ ἕνωσις ἐλευθέρου μετὰ τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ ἀπελευθέρας· μόνον εἰς τὸν ἄνδρα ἐπετρέπετο ἐννόμως νὰ λάβῃ σύζυγον δούλην. Ἡ γυνή, ἥτις ἤθελε προβῇ εἰς τοιοῦτον γάμον (μετὰ τοῦ ἰδίου ἀπελευθέρου), ἐτιμωρεῖτο διὰ θανάτου.

β') Ἡ δευτέρα περίπτωσις τοῦ ἥσσονος γάμου ἦτο ἡ παλλακεία, ἤτοι διαρκὴς ἕνωσις προσώπων ἀντιθέτου φύλου καθ' ἣν ἡ γυνὴ δὲν ἐπεβάλλετο ὑπὸ τὴν ἀνδρικὴν ἐξουσίαν μηδὲ συνεζεύγνυτο κατὰ τοὺς τοῦ αὐστηροῦ γάμου τύπους τῆς ἐξαγορᾶς τῆς νύμφης, κατὰ δὲ τό, ἀρχαίου γερμανικοῦ δικαίου, ἀπόφθεγμα «*Keine Munt ohne Wittum*» ὅ ἐ. «*ἄνευ ἐξαγορᾶς οὐ συνιστᾶται ἀνδρικὴ ἐξουσία*».

Ὁσάκις δύο πρόσωπα ἀντιθέτου φύλου ἡνοῦντο πρὸς συνοίκησιν ἐπὶ τῷ τέλει διαρκοῦς συμβιώσεως, ἡ σχέσις αὕτη δὲν ἀπῄλαυε μὲν τῆς ἀναγνωρίσεως ὡς νομίμου γάμου (rechte Ehe), ἀπετέλει ὅμως τὴν νομικὴν σχέσιν τῆς *παλλακείας*. Κατ' *αὐτὴν* ἡ γυνὴ ἐξηκολούθει ὑποκειμένη τῇ οἰκείᾳ πατρικῇ ἢ ἐπιτροπικῇ ἐξουσίᾳ [τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἢ ἐπιτρόπου κλπ.], ταὐτὸν δ' ἐπισυνέβαινε καὶ ὡς πρὸς τὰ γεννώμενα τέκνα. Ἐν ᾧ ὅμως ἡ γυνὴ ἐξηκολούθει νομικῶς ἀποτελοῦσα εἰσέτι μέλος τῆς οἰκογενείας αὐτῆς, ἐν τούτοις τὰ τέκνα ἀπέκτων δικαίωμα κληρονομίας ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ πατρὸς αὐτῶν. Ἐν οἷς δὲ γάμοις οὐδὲν ἀντίτιμον ἐξαγορᾶς τῆς συζύγου διωμολογεῖτο, ἐν οἷς δηλονότι ὁ σύζυγος δὲν ὑπῖεχεν ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρέωσιν πρὸς συντήρησιν τῆς συζύγου του, καὶ δὴ ἀναλόγως τῆς κοινωνικῆς αὐτοῦ θέσεως, ἐννόμως ἐλήφθη σχετικὴ πρόνοια διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς συζύγου· ἐπὶ τῷ τέλει τούτῳ ἐχρησιμοποιεῖτο δηλονότι, ὡς προείρηται, συνιστώμενον τὸ ἑωθινὸν θεώρητρον, προοριζόμενον οὕτω διὰ τὴν διατροφὴν καὶ συντήρησιν. Ἐκ τούτου δὲ ἐπήγασε βραδύτερον, εὐρέως διαδοθεῖσα, ἡ ὀνομασία τῶν γάμων τούτων ὡς Μοργανατικῶν (Morgengabsehen ἐκ τοῦ Morgengabe) ἢ ἄλλως γάμων *κατὰ τὸν Σαλικὸν νόμον* (matrimonium morganaticum sive ad legem Salicam).

Ἀμφότερα τὰ εἴδη τοῦ κατ' ἀνισοτιμίαν τούτου γάμου, θεωρούμενα παλαιόθεν ὡς παλλακεία, ἐλογίσθησαν βραδύτερον αὐτόχρημα ὡς ἑνώσεις ἐν νομίμῳ γάμῳ. Τοῦτο συνετελέσθη σὺν τῷ χρόνῳ δυνάμει τοῦ ἀπεριορίστου πνευματικοῦ κύρους καὶ διὰ τῆς πολιτικῆς σπουδαιότητος καὶ σημασίας, ἅπερ ἐκτήσατο ἡ *Ἐκκλησία. Αὕτη* ἠγνόει πᾶσαν διάκρισιν μεταξὺ *γάμου* καὶ *ἐννόμου παλλακείας*. Λαβοῦσα ὅμως ὡς βάσιν καὶ νομικὴν ἀφετηρίαν τὴν *κοινωνικὴν ἰσοτιμίαν* ἢ τὴν *διαφορὰν τῆς κοινωνικῆς τάξεως τῶν συζύγων*, διέκρινε μεταξὺ γάμων α') συνεπαγόντων ἁπάσας τὰς εἰς τὸν γάμον προσιδιαζούσας νομίμους συνεπείας (vollwirksame Ehe) καὶ β') μὴ συνεπαγόντων ἁπάσας ταύτας

μὲ ἐνθαρρύνει νὰ σᾶς ἀπευθύνω καὶ τὴν παροῦσαν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἄκρως εὐχάριστος πληροφορία—ἡ «ὁμολογία» ὑμῶν, ὑπὸ τὴν δικονομικὴν τῆς λέξεως σημασίαν—ὅτι ἡ πρώτη ἐπιστολή μου «ἀποτελεῖ τὴν ἀπήχησιν σκέψεων καὶ ἰδεῶν τάξεως ὅλης, ὄχι μόνον δικηγόρων ἢ δικαστικῶν, ἀλλὰ πολιτῶν ἐν γένει». Διότι ἀνεπιφυλάκτως «**ὁμολογῶ**», ὅτι θὰ μ' ἐγκατέλειπε τὸ θάρρος, ἂν ὑπελάμβανον ἐμαυτὸν μεμονωμένον.

⁂

Ποῖα θέματα ἔλαβον τὴν τιμήν, νὰ θέσω διὰ τῆς πρώτης ἐπιστολῆς μου; Τὰ ἑξῆς:

I.

Ὅτι ἡ «Δικαιοσύνη» ἐξεδόθη ὡς «Διαμαρτυρία» κατὰ τῆς κρατούσης παρ' ἡμῖν καταστάσεως καὶ ὅτι οὐχὶ μόνον δὲν ἐγένετο ἡ προσήκουσα διαμαρτυρία, ἀλλὰ καὶ οὔτε ἀρχὴ πρὸς αὐτὴν παρετηρήθη, ἁρμόζουσα εἰς τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα.

II.

Ὅτι ἡ ἔκδοσις τῆς «Δικαιοσύνης», ἀκάρπως ἐπὶ δύο ὅλα ἔτη βιωσάσης, «συνετέλεσεν εἰς τὴν βαθυτέραν συναίσθησιν τῆς ἀδυναμίας μας, εἰς τὴν ἀποθάρρυνσιν πρὸς διαμαρτυρίας καὶ ἀπαιτήσεις κατ' ἄλλον τρόπον καὶ ἀλλοίαν μέθοδον, εἰς τὴν μείζονα ἀνοχὴν ἕνεκα τούτων καὶ ἔκ τινος ἐπὶ μᾶλλον ἐξοικειώσεως, εἰς τὴν δημιουργίαν ἔτι ζωηροτέρας ἀναισχυντίας καὶ τολμηροτέρας κακοηθείας ἕνεκα τῆς ἀποτυχίας ἡμῶν».

Καὶ ἔλεγον πρὸς ὑμᾶς, ὅτι ἡ «Δικαιοσύνη», ἐνῷ «παρῆλθον δύο ὁλόκληρα ἔτη ἐφημερίς, ἐκδιδομένη ἀμέσως μὲν ὑπὸ πλειάδος δικηγόρων τῆς πρωτευούσης, ἐμμέσως δὲ ὑπὸ τῶν δικηγόρων ὅλου τοῦ Κράτους, τοιαύτη ἐφημερὶς δὲν ἔχει νὰ σημειώσῃ μίαν ἔστω μικρὰν ἐπιτυχίαν σύμφωνον πτὸς τὸν προορισμόν της», τὸ ὁποῖον ὡμολογήσατε ῥητῶς καὶ ἐπανειλημμένως ἐν τῇ ἀπαντήσει ὑμῶν.

⁂

Ἀπαντῶντες διὰ μιᾶς εἰς ἀμφότερα τὰ τεθέντα ζητήματα, προβάλλετε μίαν ἀναφώνησιν, «**στρατιά τῶν ἀψικόρων!**» Καίτοι ὁμολογεῖτε, ὅτι «ἐδείχθη ἡ τάξις αὕτη τῶν ἀψικόρων λίαν ἀνεκτική, ἀφοῦ ἐπὶ δύο ὅλα ἔτη ἀναμένει». Καὶ ὄντως, ἐπιτρέψατέ μοι, νὰ φρονῶ, ὅτι πᾶν ἄλλο ἢ ἀψίκορος εἶναι ὁ ἐπὶ δύο ἔτη ἀναμένων καὶ ὅμως μὴ καθορῶν, ὡς ὁμολογεῖτε, μίαν ἔστω καὶ μικρὰν ἐπιτυχίαν. Ἀλλὰ προβάλλετε καὶ ἓν ἐπιχείρημα, δεξιώτατον μέν, οὐχὶ ὅμως καὶ ἰσχυρὸν καὶ βάσιμον κατὰ τὴν ταπεινήν μου γνώμην. Ὅτι, δηλαδή, ἡ ἔλλειψις πάσης ἐπιτυχίας καὶ αἱ ἀποτυχίαι ἀκόμη—διότι ἠριθμήσαμεν καὶ ἀποτυχίας — ἀποτελοῦσι «λεπτομερείας καὶ ἐπεισόδια».

Ποῖον δὲ τὸ κεφαλαιῶδες καθ' ὑμᾶς; «ἡ συστηματική, ἀλλὰ καὶ μακρὰ καλλιέργεια τοῦ πράγματος ἐκείνου, ὅπερ δημόσιον φρόνημα καὶ κοινὴ γνώμη ἀποκαλεῖται, ὅλας της δὲ τὰς δυνάμεις εἰς τοῦτο κυρίως ὑπεῖχεν ἡ «Δικαιοσύνη« τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συγκεντρώσῃ».

Πρέπει νὰ ὁμολογήσητε, ὅτι ἡ φράσις ὑμῶν αὕτη, ἡ συγκεφαλαιοῦσα τὸ πρόγραμμα ὑμῶν, δὲν εἶνε ὅσον ἔδει σαφής.

Σοφὸν δὲ τὸ σαφές. Διότι πρέπει νὰ ἔχωμεν πλήρη τὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως «καλλιέργεια». Δηλαδή, ὑπάρχει παρ' ἡμῖν δημόσιον φρόνημα καὶ κοινὴ γνώμη, περὶ τῶν δικαστικῶν μας πραγμάτων, ἢ δὲν ὑπάρχει; Καὶ ἂν δὲν ὑπάρχῃ, πῶς θὰ γεννηθῇ; Καὶ ἂν ὑπάρχῃ, ποίου εἴδους καλλιέργειαν ἀπαιτεῖ; Ποία ὑπῆρξεν ἡ μέχρι τοῦδε καλλιέργεια, διατί αὕτη δὲν ἀπέφερε καρποὺς εἰς τὸ διάστημα δύο ἐτῶν; Διατί τὸ διάστημα δύο ὅλων ἐτῶν ἦτο «**ἐλάχιστον;**» Θὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς καλλιεργείας; Θὰ τὸ ἐθεώρουν ὑψίστην τιμήν, νὰ κοινωνήσω τῶν σκέψεων καὶ σχεδίων ὑμῶν, δι' ἀπαντήσεων εἰς τὰ ἐρωτήματα ταῦτα.

Διότι φρονῶ, ὅτι ὑπάρχουν καὶ παραὐπάρχουν καὶ δημόσιον φρόνημα καὶ κοινὴ γνώμη περὶ τῶν δικαστικῶν μας πραγμάτων. Ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα λείπουν, εἶνε τὸ θάρρος ἐκ τοῦ δημοσίου φρονήματος καὶ ἡ δύναμις ἐκ τῆς κοινῆς γνώμης. Κατὰ ἓν δὲ ὑψίστης σημασίας καὶ βαθυτάτης ἐννοίας δίδαγμα τῆς Ἰνδικῆς φιλοσοφίας, «**ὅταν τις δὲν ἐκφράζῃ πᾶν ὅ,τι σκέπτεται, θὰ καταντήσῃ, νὰ μὴ σκέπτεται παρὰ ὅ,τι ἂν ἐκφράζῃ**».

Ἀλλ' «οἱ ἱδρύσαντες τὴν «Δικαιοσύνην» δὲν ἐπεδίωξαν τὸν στέφανον τοῦ μάρτυρος». Ὑπάρχει ἀνάγκη μαρτύρων ἢ δὲν ὑπάρχει; Ἂν δὲν ὑπάρχῃ, πρὸς τί ἡ κραυγὴ ὑμῶν αὕτη; Καὶ ἂν ὑπάρχῃ καὶ διστάζετε ὑμεῖς, ἐπεδιώξατε τοὐλάχιστον, νὰ εὕρητε αὐτοὺς μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ ποίας ἀπαντήσεις ἢ ποίας πληροφορίας ἐλάβετε;

Νομίζετε, ὅτι εἶνε ἀδικαιολόγητος ἡ ἀπαίτησίς μου, ν' ἀναμένω καὶ ἐπὶ τῆς παρούσης μου μίαν ἀπάντησιν, διὰ νὰ προχωρήσω;

Μεθ' ὑπολήψεως καὶ ἀγάπης
Ὁ συνάδελφός σας

Εὐστράτιος Κουλουμβάκης

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ κ.κ. ΔΙΚΗΓΟΡΟΥΣ

Ἡ «Δικαιοσύνη» ἥτις ὡς κύκλον ἀναγνωστῶν ἔχει πάντας τοὺς δικηγόρους καὶ τοὺς μετὰ τῶν δικαστηρίων ἐπαγγελματικῶς ἢ ἄλλως συνδεομένους, εἶνε προφανῶς τὸ μοναδικὸν ὄργανον διὰ τοῦ ὁποίου, συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, ἐπιβάλλεται νὰ γίνωνται αἱ ἐπὶ διαζυγίων, αἰτήσεων περὶ χωρισμοῦ κτημάτων κλπ. ὁριζόμεναι ὑπὸ τοῦ νόμου δημοσιεύσεις. Περιττὸν ἐπίσης νὰ ὑπομνήσωμεν ὅτι τὸ ὄργανον τοῦτο τῶν δικηγόρων κυρίως, πᾶν ἄλλο ἢ κερδοσκοπικὸν σκοπὸν ἐπιδιώκει, τούτου δ' ἕνεκα ἀναλαμβάνει πᾶσαν ἐν γένει τοιαύτης φύσεως δημοσίευσιν εἰς τὸ ἥμισυ τῆς συνήθους τιμῆς.

Αἱ στῆλαι τῆς «Δικαιοσύνης» εἶνε εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς δικηγόρου, δικαστοῦ ἢ ἄλλου δικαστικοῦ προσώπου, εὑρισκομένου εἰς τὴν ἀνάγκην ἢ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀνακινήσῃ πᾶν ἐν γένει ζήτημα σχετιζόμενον μὲ τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου.

Ἂν ὑπάρχῃ τι, ὅπερ προσάπτει στίγματα ἀνεξίτηλα καὶ μολύνει μέχρις ἀποπνιγμοῦ, τὴν δικαιοσύνην ἰδίως, τοῦτο εἶνε ἡ λάμψις τοῦ χρυσοῦ καὶ ἡ προστριβὴ τούτου ἀμέσως ἢ ἐμμέσως μετὰ τῶν ἐκπροσωπούντων ταύτην. Εὐτυχῶς διὰ τὴν δικαιοσύνην τῆς Ἑλλάδος ἡ τοιαύτη λάμψις εἶνέ τι τόσον ἀσύνηθες, ὥστε καὶ τὴν σκέψιν ἀκόμη περὶ ταύτης ἀποκρούει μετὰ βδελυγμίας ἡ διάνοια πάντων. Ἕνεκα τούτου τὰς περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρώτας, ἀορίστους ἐκ Λαρίσσης φήμας, οὐδεὶς ἠθέλησε νὰ καταστήσῃ ἀντικείμενον καὶ συζητήσεως ἀκόμη, τὸ δὲ πόρισμα τῆς διεξαχθείσης ἀνακρίσεως δικαιολογεῖ τὴν τοιαύτην κοινὴν πεποίθησιν.

Λύτρωσον ἡμᾶς.

Μὴ λησμονῶμεν ὅμως ὅτι τὸ τέλμα εἶνε ἐπίσης κινδυνῶδες καὶ ὅταν ἀκόμη ἀπὸ ἀποστάσεων ἀποπέμπῃ τοὺς δηλητηριώδεις μικροοργανισμούς του, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν ὁποίων δὲν ἀντέσχεν εἷς πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς δημοκρατίας, ὁ τιμιώτερος ὅλων, ὡς ἡ ἱστορία διατείνεται. Τὸ ἐκ Λαρίσσης δίδαγμα εἶνε ἐκτάκτως πικρὸν διὰ τοὺς ἀμέσως δοκιμάσαντας αὐτό, δραστικώτατον ὅμως διὰ πάντα ἐν ἀναλόγῳ θέσει δυνάμενον νὰ εὑρεθῇ Ἕλληνα δικαστήν. Ἀτυχῶς δὲ πολλοὶ οἱ ἐν τοιαύτῃ θέσει διατελοῦντες.

Ἐπραγματοποιήθησαν καὶ οἱ διορισμοὶ τῶν Εἰσαγγελέων, δημοσιευθέντων κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα τῶν σχετικῶν διατάγμάτων δι' ὧν εἰς τὰς ἕξ κενὰς Εἰσαγγελικὰς ἕδρας καλοῦνται πέντε πρωτοδίκαι καὶ εἷς Εἰρηνοδίκης, πρώτης τάξεως διὰ τὴν ἀκρίβειαν. Τοιουτοτρόπως τὸ ἐπίσημον κράτος καταδικάζει ἀφ' ἑνὸς τὸ παρελθόν, ἀποφαινόμενον ὅτι διεψεύσθησαν αἱ προσδοκίαι του ἃς ἐπὶ μακρὸν εἶχε στηρίξει ἐπὶ τῶν δικηγόρων οὓς κατὰ κανόνα ἐχρησιμοποίει ὡς εἰσαγγελεῖς, συγχρόνως δὲ τηρεῖ καὶ τὴν ὑπόσχεσίν του ἐμπράκτως, ἀφοῦ ἀποκλειστικῶς ἠτένισε πρὸς τὸ δικαστικὸν σῶμα, μὴ ἐξαιρουμένης καὶ τῆς κατωτάτης τούτου βαθμῖδος, τῆς τῶν Εἰρηνοδικῶν, παρ' ἧς παρέλαβε τὸν ἐν Μεσολογγίῳ πρώτης τάξεως Εἰρηνοδίκην.

Τὸ ἀμιγὲς σύστημα

Οἱ πονηρότεροι ἔχουσιν ἤδη τὸ δικαίωμα νὰ προβῶσιν εἰς οἵας νομίζουν κρίσεις ἢ σκέψεις. Ἡμεῖς εἰλικρινεστάτην ἐκφράζομεν τὴν εὐχήν, οἱ νέοι Εἰσαγγελεῖς νὰ δειχθῶσι πολλῷ κάρονες τῶν δικηγόρων. Εἰδικῶς δὲ περὶ τῶν διορισθέντων τοῦτο τὸ εὐχάριστον ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι εἰσέρχονται εἰς τὸν Εἰσαγγελικὸν κλάδον μὲ τὸ ἄριστον τῶν προσόντων, τὸ τῆς *νεότητος*, ἣν κατ' ἀρχὴν συνοδεύει καὶ ἡ δρᾶσις καὶ ἡ ἀγνότης.

Ὁ δίσκος ὃν ἡ ἐπιτροπὴ τῶν Ἀθηναίων δικηγόρων, ἐν συνοδείᾳ μετὰ τοῦ κ. Εἰσαγγελέως τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, ἀνέλαβε νὰ περιαγάγῃ ἀνὰ τοὺς δικηγόρους πρὸς συλλογὴν ἐράνων μελλόντων νὰ χρησιμοποιηθῶσι πρὸς ἐπίπλωσιν εὐπρεπῆ τῆς δικηγορικῆς αἰθούσης ἐν τῷ νέῳ κτιρίῳ τοῦ Πρωτοδικείου, ὡς ἐν ἄλλῃ στήλῃ γράφομεν, ἃς πείσῃ τοὺς δικηγόρους ὅτι καὶ ζωτικώτερα τούτου ζητήματα εἶνε δυνατὸν νὰ λύωνται, ὅταν οὗτοι ἐμπράκτως ἀσπασθῶσι τὸ ἀξίωμα «*βοήθει σαυτόν*». Ἂν τὸ ἀξίωμα τοῦτο ἠκολούθουν καὶ ἐπὶ παντὸς ἀμέσως ἐν διαφέροντος αὐτοὺς ζητήματος, ἡ ὄψις τῶν πραγμάτων θὰ ἦτο ἀλλοία, ἴσως δὲ νὰ μὴ περιήρχοντο εἰς τὴν θέσιν τῆς σήμερον καθ' ἣν δισκοφόροι, μονονουχὶ ἀναφωνοῦσιν: «εἰς βοηθειαν τῆς εὐπρεπείας ἡμῶν».

Εἰς βοήθειαν... τῆς δικηγορικῆς αἰθούσης

Συνελήφθη καὶ ψευδοδικηγόρος! Τὸ φαινόμενον ἔλαβε χώραν ἐν Πειραιεῖ, ἡ δὲ ἀνάκρισις ἀπὸ ἑβδομάδος ἀπασχολεῖται εἰς τὴν πρωτότυπον ταύτην ὑπόθεσιν, ἐξ ἧς προκύπτει ὅτι νέος τις, οὗτινος τὸ ὄνομα οὐδεμία ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ἀναγράψωμεν, ἔπεισεν ἕνα ἢ καὶ πλείονας, ὅτι εἶνε ὁμότιμος μὲ τὸν Λαμπορὶ καὶ τοιουτοτρόπως, ὑπὸ τὸ πρόσχημα συντάξεως δικογράφων, προκαταβολῶν καὶ παραστάσεων ἀπεκέρδαινε τιμιώτατα τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ὁμολογοῦμεν, ὅτι τοιούτου εἴδους ἐφεύρεσιν δὲν τὴν εἴχομεν φαντασθῇ.

Καὶ ψευδοδικηγόρος.

Ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης λίαν πρόσφατος διατάσσει τοὺς εὑρισκομένους εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ κοινοποιῶσι δικόγραφα εἰς πρεσβείας νὰ μεταφράζωσι ταῦτα εἰς τὴν Γαλλικήν. Περὶ τοῦ ὅτι αἱ ἐγκύκλιοι εἶνε ζήτημα, κατὰ τὸ πλεῖστον τοὐλάχιστον μονοκονδυλιᾶς, οὔτε ὁ κ. Ὑπουργὸς οὔτε ἄλλος τις νομίζομεν ὅτι ἔχει ἀντίθετον γνώμην, εἶνε ὅμως ζήτημα μονοκονδυλιᾶς ἐπίσης διὰ

Ἀνεκτέλεστον

(nicht vollwirksame Ehe). Ἡ γυνή, κατὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον, δὲν καθίστατο μέλος καὶ κοινωνὸς τῆς οἰκογενειας τοῦ ἀνδρός, οὐδ' ἐκτᾶτο τὴν κοινωνικὴν αὐτοῦ θέσιν, δὲν ὑπεβάλλετο νομικῶς ὑπὸ τὸ εἰδικὸν δίκαιον τῆς κοινωνικῆς αὐτοῦ τάξεως, οὐδὲ ἠκολούθει τὴν δωσιδικίαν τοῦ συζύγου, μὴ ὑποβαλλομένη ἄλλως οὐδὲ ὑπὸ τὴν ἀνδρικὴν αὐτοῦ ἐξουσίαν. Συνέπειαι ἀντίστοιχοι πρὸς τὰς ὁριζομένας διὰ τὴν γυναῖκα, προεβλέποντο καὶ διὰ τὰ τέκνα. Οὕτω διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἀριθμός τις οἰκογενειῶν ἐξ ὡρισμένων γενῶν ἀνωτέρων κοινωνικῶν τάξεων ἀπέκλεισαν ἑαυτὰς τῶν ἐπιγαμιῶν μετ' ἄλλων ἐκτὸς τοῦ κύκλου αὐτῶν, καθιερώσασαι διὰ τὸν γάμον τὸ ἀπαίτημα τῆς ἰσοτιμίας ἀμφοτέρων τῶν συζύγων.

Κατὰ τὸν Μεσαίωνα δὲν ἦτο πλέον δυνατὴ ἡ ἐπιγαμία μεταξὺ ἐλευθέρων καὶ ἀπελευθέρων (δουλοπαροίκων), ἢ μεταξὺ ἀπελευθέρων καὶ δούλων, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ προσώπων τῆς Ὑψηλῆς ἀριστοκρατίας καὶ κοινῶς ἐλευθέρων πολιτῶν. Ὁ νομικὸς κανὼν ὅτι «*τὰ τέκνα ἀκολουθοῦσι τὴν τύχην τοῦ—κοινωνικῶς ἥσσονος ἐκ τῶν γονέων αὐτῶν*« «Die Kinder folgen der ärgeren Hand» εὕρητο ἐν ἰσχύϊ παρ' ἁπάσαις ταῖς Γερμανικαῖς φυλαῖς. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ὅμως τῶν διδασκαλιῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπὸ τῶν Φραγκικῶν ἤδη χρόνων ἀνεγνωρίσθησαν πλέον ὡς ἑνώσεις κατὰ νόμιμον συζυγίαν καὶ αἱ συναπτόμεναι μεταξὺ δούλων, αἵτινες ἄλλοτε οὐδεμιᾶς ἀπήλαυον ἀναγνωρίσεως, λογιζόμεναι μόνον ὡς φυσικαὶ σχέσεις.

Σήμερον, καθ' ἃ ἔφθημεν εἰπόντες, μία καὶ μόνη περίπτωσις τοῦ κατὰ νομικὴν ἔννοιαν ἀνίσου γάμου ὑπελείφθη *ἐνιαχοῦ*, ὁ γάμος μεταξὺ ἀνδρὸς ἐκ τῆς ὑψηλῆς ἀριστοκρατίας καὶ μὴ τοιαύτης συζύγου, καὶ τἀνάπαλιν.

Ἡ τοιαύτη σύζυγος δὲν κτᾶται τὸ ὄνομα, τίτλον καὶ κοινωνικὴν τάξιν τοῦ συζύγου, μηδὲ διὰ τὰ τῶν *Καταστατικῶν* τῶν ἡγεμονευουσῶν οἰκογενειῶν ἐπὶ τῆς διοικήσεως τοῦ θρόνου τυχὸν ἀναγνωριζόμενα καὶ εἰς τὴν σύζυγον ἢ χήραν τοῦ ἀνάσσοντος ἡγεμόνος περιερχόμενα δικαιώματα Ἀντιβασιλείας καὶ Μεσοβασιλείας (Regentschaft und interimistische Regentschaft) τόσῳ συνεπείᾳ διαρκοῦς ἀποκωλύσεως ἢ ἀνικανότητος τοῦ συζύγου αὐτῆς ἡγεμόνος, ὡς καὶ τίτλῳ ἐπιτροπείας, ἕνεκεν ἀνηλικιότητος ἢ παθήσεως τῶν φρενῶν τοῦ νομίμου διαδόχου. Πολλῷ μᾶλλον ἐπ' αὐτῶν τυγχάνουσιν ἐφαρμογῆς αἱ **διατάξεις** (1) τοῦ **κοινοῦ δικαίου**· ὡς τοιαῦται προβλέπουσιν ὅμως μόνον περὶ τῶν ἀστικῶν *δικαίων* (2), οὐχὶ δὲ καὶ *τῶν* κυριαρχικῶν (3) τῆς διαδοχῆς εἰς τὸν θρόνον, κ.λ.π. Ὡσαύτως οὐδὲ τὰ τέκνα ἐκ μοργανατικοῦ γάμου κτῶνται *τοιαῦτα* δικαιώματα, οὐδὲ τὴν κοινωνικὴν τάξιν τοῦ πατρός, οὔτε δικαιώματα ἐπὶ τῆς περιουσίας τῆς τε καταπιστευματικῆς τοῦ ἀνάσσοντος οἴκου καὶ τῆς τοῦ στέμματος, οὔτε ἀξίωσιν (πρὸς ἀπόληψιν) ἐπιχορηγήσεως (apanage), καίτοι τοιαύτη προβλέπεται συνήθως προκειμένου περὶ τῆς καθ' ὁμοτιμίαν συζύγου ἢ χήρας καὶ τῶν τέκνων μέλους τινὸς τοῦ ἀνάσσοντος οἴκου.

1) Πρβλ. Βίκτωρα Ἐμμανουὴλ τὸν Β', βασιλέα τῆς Ἰταλίας, νυμφευθέντα μοργανατικῶς μετὰ τὸν θάνατον τῆς πρώτης συζύγου του, τὴν κόμησαν Ροζίναν δὲ Μιραφιόρε, μεθ' ἧς εἶχε προσαποκτήσῃ πλείονα τοῦ ἑνὸς τέκνα. Ταῦτα, διὰ τοῦ ἐπιγενομένου τούτου γάμου νομιμοποιηθέντα, δὲν ἠδύναντο ἐκ τῶν ὑστέρων νὰ συγκαταριθμηθῶσι μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ ἐν Ἰταλίᾳ ἀνάσσοντος βασιλικοῦ οἴκου τῆς Σαβοΐας.

2) Ἐπίσης ὁ δευτερότοκος υἱὸς τοῦ βασιλικοῦ ζεύγους τῆς Σουηδίας (Ὀσκὰρ Φρειδερῖκος—Σοφία τοῦ Νασσάου) βασιλικὸς πρίγκηψ Βερναδόττε ἕνεκα τοῦ γάμου, ὃν ἐτέλεσεν ἐξ ἀριστερᾶς χειρός, ἐδέησε νὰ παραιτηθῇ ὅλων τῶν ἐπὶ τοῦ θρόνου δικαιωμάτων αὐτοῦ, ἐργάζεται δὲ νῦν ὡς ἱεραπόστολος, κηρύσσων τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ εἰς τὰς ἐπαρχίας. Καὶ ἀπειρία ἄλλων προγενεστέρων καὶ συγχρόνων παραδειγμάτων.

3) Κατὰ τηλεγραφικὴν ἐκ Βερολίνου ἀγγελίαν ἀπὸ (24. VI) 7 Ἰουλίου ν. ἡ. ἐ. ἔ. ἀνεκοινώθη ἐκ Λονδίνου, ὅτι ὁ βασιλεὺς τοῦ Βελγίου Λεοπόλδος, ἔχει νυμφευθῇ πρὸ πολλοῦ ἐκκλησιαστικῶς (ἐν προκειμένῳ, ταυτόσημον τῷ μοργανατικῶς) τὴν χήραν ἐργάτου ὀνομαζομένου Βωγκάν, πρόκειται δὲ ἤδη νὰ νυμφευθῇ ταύτην καὶ πολιτικῶς, καὶ, στερούμενος διαδόχου τοῦ βελγικοῦ θρόνου, νὰ ἀνακηρύξῃ τοιοῦτον τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐκ τοῦ πρώτου γάμου της, ὅστις εἶνε ἤδη βουλευτής, ἀνήκων εἰς τὸ κόμμα τῶν σοσιαλιστῶν. Ἡ εἴδησις αὕτη γνωσθεῖσα ἀνὰ τὸ Βέλγιον, προύξένησεν αἴσθησιν σοβαροῦ βασιλικοῦ σκανδάλου.

τὸν διάδικον ἢ τὸν δικηγόρον ἡ μετάφρασις ἑνὸς δικογράφου καὶ ἐξ ἑνὸς ἀκόμη χαρτοσήμου ἀποτελουμένου εἰς τὴν Γαλλικήν;

Τίς δὲ πρόκειται νὰ ὑποστῇ τὴν οὐχὶ εὐκαταφρόνητον πρὸς τοῦτο δαπάνην; Ἂν ἑπομένως ὁ ἐκδοὺς τὴν ἐγκύκλιον κ. Ὑπουργὸς ἐμερίμνα πρὸς λύσιν τοῦ οὐσιαστικωτέρου ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ζητήματος τοῦ διορισμοῦ παρ' ἑκάστῳ δικαστηρίῳ πραγματογνώμονος—μεταφραστοῦ μὲ ἀμοιβὴν ἀνεκτήν, πρᾶγμα διὰ τὸ ὁποῖον ἔκτοτε ἠγωνίσθημεν, ἐγκύκλιος ὡς ἡ ἄνω, δὲν θὰ εἶχε θέσιν.

Ἄλλο πάλιν ζήτημα τῶν ὑπὸ διαφόρους τύπους καὶ ὀνόματα ἀνωνύμων ἑταιριῶν, τὸ ὁποῖον ὀξύτερον ἀνέκυψεν ἐν τῇ διαμάχῃ ἢ μᾶλλον ἐν τῇ μάχῃ τῆς Γενικῆς συνελεύσεως τῆς ἑταιρίας τῶν Πρατηρίων. Ἐν καταστατικὸν πομπῶδες ἢ μή, κατὰ τὰς περιστάσεις, καὶ μία ἰδιοφυΐα περὶ τὸ σαγηνεύειν τοὺς μᾶλλον εὐφαντάστους ἄγει εἰς τὸ ποθούμενον καθ' ὃ τὰ ταμεῖα τῶν τοιούτου εἴδους νομικῶν προσώπων πληροῦνται ἑκατονταδράχμων ὅπως μετὰ τοῦτο τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ἡ μέθοδος τῆς ἐξατμίσεως ὑπὸ τύπον καταβολῆς μισθῶν ἢ προσωπικῶν ἀμοιβῶν καὶ διαφόρων ἀποζημιώσεων. Μετὰ χρόνον δὲ συνηθέστατα βραχύτατον, καλεῖται τὸ νοῆμον κοινὸν νὰ παραστῇ θεατὴς ἢ νὰ ἀναγνώσῃ τὰς περιγραφὰς τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς γενικῆς συνελεύσεως Ὁμηρικῶν μαχῶν. Ὁ μόνος δὲ τὸν ὁποῖον δὲν τέρπουν αἱ τοιούτου εἴδους μάχαι καὶ ὅστις δὲν καταναλίσκει τὸν πολύτιμον χρόνον του εἰς ἀνάγνωσιν τοιούτων περιγραφῶν εἶνε ἀναμφιβόλως ἡ Πολιτεία καὶ ὁ ἀντιπροσωπεύων ταύτην Εἰσαγγελεύς.

Αἱ ἀνώνυμοι

ΠΕΡΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ
ΠΑΤΡΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

(Γνωμοδότησις τοῦ κ. **Κ. Ν. Μανιάκη,** ἀντεισαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου)

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 777 τοῦ Ἰονίου Ἀστικοῦ Κώδικος «ἕκαστος συγκληρονόμος θεωρεῖται ὡς μόνος καὶ ἄμεσος διάδοχος εἰς ὅλα τὰ κτήματα, τὰ ὁποῖα συναπαρτίζουν τὴν μερίδα του ἢ εἰς αὐτὸν ἔλαχον διὰ πλειστηριασμοῦ, καὶ ὡς μή ποτε λαβὼν τὴν ἰδιοκτησίαν τῶν λοιπῶν πραγμάτων.»

Ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ δύναται νὰ τροποποιηθῇ δι' ἰδιωτικῆς συμφωνίας;

Τὸ ἀκυρωτικὸν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 271 τοῦ 1904 ἀποφάσεώς του ἀπεφήνατο ὅτι, ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἐνδιαφέρει τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἑπομένως ἡ μεταξὺ τῶν συγκληρονόμων ἀδελφῶν γενομένη σύμβασις περὶ διανομῆς τῆς περιελθούσης αὐτοῖς πατρικῆς κληρονομίας, δι' ἧς συνεφωνήθη ἑκάτερος τῶν ἀδελφῶν νὰ γίνηται κύριος τῶν λαχόντων εἰς τὴν μερίδα του κτημάτων εἶναι ἀνίσχυρος.

Ἀλλὰ τὸ δεύτερον τμῆμα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 426. τοῦ 1906 ἀποφάσεώς του ἐπὶ ἐναντίας θεωρίας στηριζόμενον ἐδέχθη ὅτι ἡ εἰρημένη διάταξις δὲν ἐνδιαφέρει τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ συνεπῶς ἠδύνατο νὰ τροποποιηθῇ διὰ συμβολαίου περιέχοντος συμφωνίας ἀντιθέτους πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἰονίου Κώδικος ὁριζόμενα καὶ ὅτι κατ' ἀκολουθίαν ἡ σύμβασις τῶν συγκληρονόμων τοῦ νὰ ἄρχωνται τὰ ἀποτελέσματα τῆς διανομῆς ἀπὸ τῆς συντάξεως καὶ τῆς μεταγραφῆς τοῦ συμβολαίου εἶνε ἔγκυρος. Καὶ κατ' ἀκολουθίαν, προκειμένου περὶ διαθήκης ἐγγραφείσης πρὸς ἐξασφάλισιν χρέους πρὸς ἕνα τῶν συγκυρίων ἐξ ἀδιαιρέτου τῆς πατρικῆς κληρονομίας ἐξακολουθεῖ τηροῦσα τὴν ἰσχὺν αὐτῆς ἀνεξαρτήτως τῆς μετὰ τὴν ἐγγραφὴν τῆς διαθήκης γενομένης διανομῆς.

Τίς ἡ ὀρθοτέρα γνώμη; Ἡ γνώμη τοῦ πρώτου τμήματος περὶ τοῦ ὅτι «αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου αἱ καθιεροῦσαι τὸν τρόπον κτήσεως, κυριότητος ἐπὶ πλειόνων κληρονόμων δὲν δύνανται νὰ τροποποιηθῶσι διὰ συμβάσεως ὡς ἀφορῶσαι τὴν δημοσίαν τάξιν», δὲν μοὶ φαίνεται ὀρθή, ὥστε ἐπὶ ταύτης νὰ δύναται νὰ στηριχθῇ ἀπόφασις τοῦ ἀνωτάτου Δικαστηρίου συνεδριάζοντος ἐν ὁλομελείᾳ· διότι προφανῶς ἡ διανομὴ πατρικῆς κληρονομίας εἰς ἰδιωτικὰ ἀφορᾷ συμφέροντα καὶ ἑπομένως ἡ διαρρύθμισις τῶν συμφερόντων τῶν συγκληρονόμων ὑπάγεται εἰς τὴν ἰδιωτικὴν αὐτῶν αὐτονομίαν: Κατ' ἀρχὴν ἀναγραφομένην ἀνεξαιρέτως εἰς ἁπάσας τὰς Νομοθεσίας τῆς ὑφηλίου, ἣν διετύπωσε καὶ ὁ ἡμέτερος νομοθέτης ἐν ἄρθρῳ 1087 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐν τῇ περιπτώσει τῆς διανομῆς κοινῆς περιουσίας «ὅλοι οἱ συγκληρονόμοι ἐάν εἰσιν συνιδιοκτῆται οἵτινες δύνανται νὰ διαθέσωσι ἐλευθέρως τὴν περιουσίαν των καὶ ἔχωσι τὴν ἱκανότητα τοῦ συμβάλλεσθαι καὶ διαθέτειν τὰ ἴδια αὐτοῖς, δύνανται νὰ συμφωνήσωσι περὶ τοῦ τρόπου καὶ τοῦ τύπου τῆς διανομῆς καὶ εἰμποροῦν ἐλευθέρως νὰ ἀπέχωσιν ἐντελῶς τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ ἢ νὰ τὴν παραιτῶσιν ἐὰν ἤδη τι ἐπεχείρησαν». Ἐκ τῆς σκέψεως ταύτης ἕπεται ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ὑπ' ἀριθ. 837 τοῦ 1901 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα εἰσηγουμένου τοῦ Προέδρου αὐτοῦ καὶ νῦν Ἀρεοπαγίτου κ. Νίδερ ἀνῃρέθη ὡς δῆθεν ἐσφαλμένη ὑπὸ τοῦ ἀκυρωτικοῦ τμήματος τοῦ Δικαστηρίου τούτου καθὸ ἀποφηναμένη ὅτι, ἡ προμνησθεῖσα σύμβασις δὲν φέρει τὸν χαρακτῆρα δικαιοπραξίας ἀσυμβιβάστου πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν, οὔτε ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 777 τοῦ Ἰονίου Κώδικος καὶ τοῦ ἀντιστοίχου 883 τοῦ Γαλλικοῦ· διότι ὀρθοτέρα λέγω εἶνε ἡ γνώμη τοῦ δευτέρου τμήματος ἡ ἀντίθετος πρὸς τὴν τοῦ ἀκυρωτικοῦ, ἡ υἱοθετοῦσα τὴν γνώμην τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου θεωρίας, ἣν διετύπωσε διὰ μακρῶν ἡ ἀπόφασις τοῦ πρώτου Τμήματος δὲν φαίνεται βάσιμον, τὸ ὁποῖον αὕτη διετύπωσε συμπέρασμα, ἤτοι ὅτι «δυνάμει τοῦ ἄρθρου 777 τοῦ Ἰονίου Κώδικος, ἡ συμφωνία τῶν συγκληρονόμων τοῦ νὰ ἄρχωνται αἱ συνέπειαι τῆς διανομῆς ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς μεταγραφῆς τοῦ διανεμητηρίου συμβολαίου καὶ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ κληρονομουμένου: εἶνε ἀνίσχυρος». Τὸ τοιοῦτον ἔρεισμα εὐκόλως ἐξελέγχεται ὡς ἐσφαλμένον.

Ὅθεν κατὰ ταῦτα ὀρθοτέρα φαίνεται ἡ γνώμη τοῦ δευτέρου Τμήματος, καθ' ἣν, ἀφοῦ διὰ συμβολαίου οἱ συμβληθέντες κληρονόμοι συνεφώνησαν, ἵνα τὰ διανεμηθέντα ἀκίνητα τῆς κληρονομίας ἀνήκουσιν εἰς ἑκάτερον τούτων ἀπὸ τῆς συντάξεως τοῦ συμβολαίου κατὰ τὴν ἐν τῷ διανεμητηρίῳ ὁρισθεῖσαν τάξιν, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ νέμωνται καὶ διαθέτωσιν αὐτὰ ἐλευθέρως, παραιτούμενοι ἀμοιβαίως πάσης ἀξιώσεως ἐπὶ τῆς κληρονομίας τοῦ πατρός των, ἣν πρὸ τῆς διανομῆς ἐξ ἀδιαιρέτου συγκατεῖχον, ἡ ἀποκλειστικὴ ἑκάστου κυριότης ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς μεταγραφῆς τοῦ διανεμητηρίου συμβουλαίου εἶνε ἰσχυρὰ καὶ ἔγκυρος.

Εἶνε λέγω, ὀρθοτέρα, διότι στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, καθ' ἣν ἡ τοιαύτη σύμβασις μὴ ἀφορῶσα εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν ἀποτελεῖ νόμον μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων ἐπικρατέστερον τοῦ κανόνος, ὃν διετύπωσεν αὐτὸς ὁ νόμος διὰ τοῦ ἄρθρου 777 τοῦ Ἰονίου Κώδικος.

Ἀλλὰ καὶ ἡ γνώμη αὕτη τοῦ δευτέρου τμήματος εἶνε ὀρθὴ μόνον κατ' ἐπιφάνειαν, ἐσφαλμένη ὅμως κατ' οὐσίαν· καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἐπὶ τοιαύτης σκέψεως δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ στηριχθῇ ἀπόφασις τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου καταλήγουσα εἰς τὸ συμπέρασμα «ὅτι ἀφοῦ δυνάμει τοῦ διανεμητηρίου συμβολαίου ἀμφότεροι οἱ συγκληρονόμοι ἐγένοντο ἀποκλειστικοὶ κύριοι τῆς λαχούσης ἑκατέρῳ κληρονομικῆς μερίδος ἀπὸ τῆς συντάξεως τοῦ διανεμητηρίου συμβολαίου νομίμως μεταγραφέντος, αἱ πρὸ τοῦ γεγονότος τούτου ἐγγραφεῖσαι ὑποθῆκαι ἐπὶ τῆς ἀδιαιρέτου κληρονομικῆς περιουσίας ἐξακολουθοῦσι νὰ βαρύνωσι ὁλόκληρον τὴν περιουσίαν καὶ συνεπῶς καὶ τὰ λαχόντα εἰς τὸν μὴ ὀφειλέτην ἕτερον συγκληρονόμον ἀκίνητα.

Τούτων οὕτως ἐχόντων εὑρισκόμεθα εἰς τὸ ἀδιέξοδον διότι ἀφοῦ αἱ γνῶμαι ἀμφοτέρων τῶν τμημάτων εἰσιν ἐσφαλμέναι καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδεμία διαφωνία ὑφίσταται ἵνα ἄρῃ ταύτην ἡ ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου ἠδύνατό τις νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἡ περὶ τῶν ζητημάτων τούτων ὑποβολὴ ἑτέρας τινος γνώμης στερεῖται ἀντικειμένου. Ἀλλ' ὅμως τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς δὲν εἶνε ὀρθὸς διότι ἡ ὁλομέλεια λαμβάνουσα ἀφορμὴν ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν δύο τούτων διαφόρων γνωμῶν δύναται νὰ διατυπώσῃ τρίτην γνώμην διάφορον τῶν ὑπὸ τῶν τμημάτων ἐξενεχθεισῶν.

Πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ὀρθῆς λύσεως τοῦ ἀμφισβητουμένου τούτου ζητήματος μετὰ τὴν ἀλυσιτελῆ μελέτην τῶν Γάλλων συγγραφέων κατέφυγον εἰς τὰς διδασκαλίας τῶν Γερμανῶν οἵτινες ὄντως λύουσι τὸ περὶ οὗ πρόκειται ζήτημα.

Οἱ ἐπιφανεῖς Νομοδιδάσκαλοι· Grolman Theorie § 218. Martin Lehrbach § 294. Smidt Handb § 242. Gesterding, Nachforsch Γ.' III § 165. Gönner Hand. III N. 64.

Οἱ συγγραφεῖς οὗτοι διδάσκουσιν ὅτι, προκειμένου περὶ τοῦ στοιχείου, ὅπερ χαρακτηρίζει τὰς nullitates insalabiles τὸ διακριτικὸν αὐτῶν στοιχεῖον εἶνε ἡ παραβίασις διατάξεων τοῦ νόμου, καθ' ἣν κτῆμά τι ὡς ἀναπαλλοτρίωτον καθορίζεται, ἡ δὲ ἰδιότης τοῦ ἀναπαλλοτριώτου τροποποιεῖται διὰ τῆς συμβάσεως. Ἤτοι ἐπὶ λέξεσιν: «Der Erkenntnissgrund der unheilbaren Nichtigkeiten besteht in der unveräusserlichkeit des Rechts».

(Ἀκολουθεῖ)

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΩΣ ΙΣΧΥΕΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. ΕΥΚΛΕΙΔΟΥ

ΑΝΤ. ΓΡ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

Δ. Ν. ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ο ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

Πλήρης μελέτη περὶ συμβολαιογραφίας.

Τιμᾶται Δραχ. 5

Πωλοῦνται ἐν συνόλῳ ἢ χωριστὰ τὰ τὰ ἑξῆς νομικὰ βιβλία καὶ ἀντὶ τῶν σημειουμένων τιμῶν, αἵτινες ἄλλαι μὲν εἰσὶν ἠλαττωμέναι κατὰ τὸ 1)2 ἀπὸ τῆς πραγματικῆς, ἄλλαι δὲ κατὰ 30 0/0 ἔλαττον τῶν ἐν τοῖς καταλόγοις σημειουμένων. Ἅπαντα τὰ βιβλία εἰσὶν καλῶς διατετηρημένα καὶ ἠγγυημένης (ὑπὸ ἔποψιν ὑγιεινὴν) προελεύσεως.

Σ. Μπαλάνου Ἐφημερὶς τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Γαλλικῆς Νομολογίας, τόμ. 13, δεδεμ. δραχ. 90.—

Ἰωαννίδου, Πεῖρα, ὁλόκληρος μετὰ τῶν παραρτημάτων, δεδεμ. δραχ. 40.—

Ρουδοπούλου-Εὐθυμίου, Περὶ ἀποδείξεως, δεδεμ. ἁπλῶς, δραχ. 2.—

Κ. Πολυγένους, (καθηγ. Πανεπιστ.) Μονογραφία περὶ προικός, 2 τόμ. ἐντελῶς ἀμεταχείριστοι δραχ. 10.—

Κ. Δεμερτζῆ, (ὑφηγ. Πανεπιστημ.) Περὶ τῆς ἀναγκαστικῆς διαδοχῆς παρὰ Ρωμαίοις. 2 τόμ. ἐντελῶς ἀμεταχ. δραχ. 6.—

Α. Ἀθανασιάδου, (πρώην προεδρ. Ἐφετῶν) Μονογραφία ἐκ σελ. 158, περὶ ἀλληλοχρέου λογαριασμοῦ· ἄδετον, ἀμεταχ. δραχ. 1,50

Κ. Ρακτιβάν, Μελέτη περὶ τόκου ὑπερημερίας καὶ τόκου τόκων, (λίαν δυσεύρετος) σελ. 43, δραχ. 1,50

Ἀντ. Ρουτήρη, Περὶ ἐκδόσεως ἐγκληματιῶν. δραχ. 1.—

Corpus juris civilis, ἡ κλασικὴ ἔκδοσις Kriegel, 3 τόμοι δεδεμένοι, αἱ Νεαραὶ εἰσὶν μεταφρασμέναι ἀπέναντι καὶ λατινιστί.

Πανδέκται, τοῦ Ἰουστιανοῦ, μετὰ τῆς μεταφράσεως en régard γαλλιστὶ ὑπὸ Hulot, 7 τόμ. δεδεμένοι. δραχ. 40.—

Ἐπίσης πωλοῦνται καὶ διάφορα ἄλλα Γερμανικὰ καὶ Γαλλικὰ νομικὰ συγγράμματα τῶν ὁποίων τὸν κατάλογον δημοσιεύομεν εἰς τὸ ἑπόμενον φύλλον. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

Λάβωμεν ἤδη ὑπ' ὄψει καὶ τὴν ἀντίθετον περίπτωσιν. Γυνὴ πατρικία [δηλονότι ἕλκουσα τὴν καταγωγὴν ἐκ τῆς Ὑψηλῆς ἀριστοκρατίας) ἔρχεται εἰς γάμον μετὰ πληβείου (ἀστοῦ μὴ εὐγενοῦς καταγωγῆς) ἤ, ὅπερ ταὐτόν, μετ' ἀστοῦ τῆς κατωτέρας ἀριστοκρατίας (πρβ. γάμους, τῆς πριγκηπίσσης Schimay μετὰ τοῦ Ἀθιγγάνου Rigo—, τῆς βασιλόπαιδος ἀρχιδουκίσσης Στεφανίας μετὰ τοῦ Οὔγγρου δουκὸς Λωνυαΐ κτλ.)· ὁπότε τὰ τέκνα συμμερίζονται τὴν τύχην τοῦ ἐκ τῶν συζύγων κοινωνικῶς ὑποδεεστέρου, μὴ καταλεγόμενα μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ οἴκου τῆς Δυναστείας.

Τοῦτο ἐνέχει σπουδκιότητα, ἰδίως ἐν αἷς Ἐπικρατείαις ἡ διαδοχὴ τοῦ θρόνου ἐπιτρέπεται εἰς τὰς γυναῖκας, ὅ ἐ. ἰσχύει ὁ Σαλικὸς νόμος—lex Salica— πρβ. **Ἀγγλίαν,** ἔνθα ἡ Βασίλισσα Βικτωρία (1) διαδεξαμένη εἰς τὸν θρόνον τὸν ἄπαιδα θανόντα θεῖον αὐτῆς Γουλιέλμον τὸν IV, ἐνυμφεύθη τὸν πρῶτον ἐξάδελφόν της Ἀλβέρτον δοῦκα τοῦ Σαξοκοβούργου-Γόθα· ἐπίσης, **Ὁλλανδίαν,** ἧς ἡ νῦν νεαρὰ Βασίλισσα Βιλελμίνη (1) ἦλθεν εἰς γάμον τῷ 1901 μετὰ τοῦ δουκὸς Ἑρρίκου τοῦ Μεκλεμβούργου-Σβερίνου. Οἱ σύζυγοι ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῶν ἐπιγαμιῶν τούτων οὐδέποτε ἐκτήσαντο τὸν τίτλον τοῦ Βασιλέως, εἰμὴ τὴν προσωνυμίαν τοῦ συζύγου τῆς Βασιλίσσης (Prinz-Gemahl)· δὲν κτῶνται *οἰκιαρχικὴν ἐξουσίαν,* οὐδὲ προσδίδουσιν ἀναγκαίως εἰς τὰς συζύγους αὐτῶν τὸν τίτλον καὶ τὴν ὑποδεεστέραν οὖσαν κοινωνικὴν καὶ οἰκογενειακὴν αὐτῶν τάξιν. Τὰ ἐκ τοῦ γάμου ὅμως αὐτῶν τέκνα, ἅτε ἀμφοτέρων τῶν συζύγων ὁμοτίμων ὄντων, καθὸ ἑλκόντων τὴν καταγωγὴν ἐκ τῆς ὑψηλῆς ἀριστοκρατίας, καλοῦνται νομίμως εἰς διαδοχὴν εἰς τὸν θρόνον καὶ τὰς λοιπὰς παρομαρτούσας τῷ Στέμματι προνομίας.

Καθ' Ἑλλην. Δίκαιον ἐν γένει, εἶνε ἄγνωστον τὸ ἀπαίτημα τῆς ὁμοτιμίας καὶ ἰσοτιμίας τῶν συζύγων ἐν τῇ συγκροτήσει τῆς Βασιλ. Οἰκογενείας· πρβ. Ἑλλην. Συνταγμ. ἄρθρον 45 «*Τὸ Ἑλληνικὸν Στέμμα καὶ τὰ συνταγματικὰ αὐτοῦ δικαιώματα εἶνε διαδοχικὰ καὶ περιέρχονται εἰς τοὺς κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν γνησίους καὶ νομίμους ἀπογόνους τοῦ βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α' κατὰ τάξιν πρωτοτοκίας,* «**προτιμωμένων τῶν ἀρρένων**». Ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης περιόδου συνάγεται, ὅτι ἡ κατὰ τὸν Σαλικὸν νόμον διαδοχὴ ὑφίσταται καθ' Ἑλλην. Δίκαιον οὐσιώδη περιορισμόν, καθιστῶντα αὐτὴν ἀνεφάρμοστον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ δὴ ἐφ' ὅσον πρόκειντα γνήσιοι καὶ νόμιμοι ἄρρενες κατιόντες.

* * *

Ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων ἐπικρατησάντων συστημάτων διοικήσεως, τῶν διεπόντων καὶ κανονιζόντων τὰς μεταξὺ τῶν ἀτόμων σχέσεις, εἴτε ἀρχικῶς ἐν τῷ κύκλῳ τῆς οἰκογενείας, εἴτε βραδύτερον τῆς πατριᾶς, καὶ εἶτα τῆς φυλῆς, μέχρι καὶ τῆς εὐρυτέρας ἐπεκτάσεως ταύτης εἰς λαὸν ἐντὸς ὡρισμένων ἐδαφικῶν ὁρίων, ὠργανωμένον πλέον εἰς Ἐπικράτειαν, εἶνε τὸ **Πατριαρχικόν.**

Κατὰ τοῦτο ὁ ἀρχηγέτης καὶ ἱδρυτὴς τῆς οἰκογενείας *[ὁ γεν(ε)άρχης],* ὁ μετέπειτα ἀρχηγὸς τῆς πατριᾶς *[πατριάρχης],* καὶ βραδύτερον τῆς φυλῆς *[φύλαρχος],* προϊόντος τοῦ χρόνου διώκει σύμπαντας τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸν αὐτὸν οἶκον καὶ γενεάν, πατριάν, γένος, εἶτα δὲ φυλήν· ἐνήσκει δὲ εὐρεῖαν οἰκιαρχικὴν [πατριαρχικὴν κληθεῖσαν] ἐξουσίαν μὲ εὐρυτάτην δικαιοδοσίαν ἐπί τε τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων αὐτοῦ ἀπογόνων, ἐνηλίκων τε καὶ ἀνηλίκων, τῶν ἐν τῷ κύκλῳ τῆς αὐτῆς πατριᾶς παραμενόντων καὶ κατ' ἀρρενογονίαν τε καὶ θηλυγονίαν συγγενῶν ὡς καὶ τῶν οἰκετῶν αὐτῶν.

(Ἀκολουθεῖ)

(1) Ἐγεννήθη 24 Μαΐου 1819, † 22 Φεβρουαρίου 1901, οὖσα θυγάτηρ τοῦ Ἐδουάρδου καὶ τῆς Μαρίας Λουΐζης τοῦ Σαξοκοβούργου καὶ Σααλφέλδ, ἐγγονὴ δὲ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου III.

1) Ἑλένη-Παυλίνα-Μαρία-Βιλελμίνα τῶν Κάτω Χωρῶν, ἐγεννήθη τὸ 1880, θυγάτηρ τοῦ Γουλιέλμου IV, ᾧ διεδέξατο θανόντι τὸ 1890. Ἐτέλεσε, μέχρι τῆς ἀνακηρύξεως τῆς ἐνηλικιώσεώς της, 31 Αὐγούστου 1898, ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τῆς χήρας μητρὸς αὐτῆς χειριζομένης τὴν Ἀντιβασιλείαν.

Ζητοῦνται οἱ «Νέοι Πανδέκται» Ν. Κουντουριώτου (ἔκδ. Γ. Φέξη). Ἐπίσης καὶ τὰ «Βασιλικὰ» (ἔκδ. Ι. Ζέπου). Προσφοραὶ εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Δικαιοσύνης».

Τύποις Π. Α. Πετράκου